

Actualități

Interviu al Acad. Horia Hulubei din 1942, actual și astăzi*

Oricare ar fi forma de viață de mâine, societățile umane nu vor putea trăi decât tot organizate pe baze de realități umane, nu vor putea trăi decât tot organizate pe baze de realități etnice. Aceste popoare a căror structură etnică va fi suficient de sănătoasă și omogenă vor putea dăinui ca unități sociale.

Asigurarea continuității vieții noastre naționale este marea sarcină a tineretului românesc de mâine.

Poporul nostru de plugari, care de douăzeci de secole s-a arătat ca o realitate biologică, impresionant de rezistentă va avea de suferit asalturi mai grele ca niciodată.

Resorturile esențiale vieții noastre ca nație vor trebui cu orice chip să fie ținute cu competență și destoinicie de ai noștri.

Țara noastră va trebui să sufere și un proces rapid de adaptare la formele cerute de civilizația ce va veni. Tineretul va trebui să poată realiza această adaptare fără prea multe suferințe.

Aceasta cere o pregătire aspră și susținută la realitățile acestei vieți.

El să simtă că trebuie să se încoloneze între elitele care vor conduce societățile de mâine. Ei vor lupta generos pentru ca civilizația să ne dea mijloacele și forța materială de care vom avea nevoie pentru asigurarea permanenței noastre. Timpul pierdut în altceva decât în munca pentru realizarea sa ca om util și pentru făurirea unității sale sufletești de om cult constituie o crimă pentru tânăr și pentru țară.

Să gândească și să simtă românește. Țara se găsește în luptă crâncenă pentru existența ei. Deasupra tuturor ideologiilor, tuturor credințelor, deasupra tuturor egoismelor stă România.

Solidaritatea românului în fața greutăților a devenit legendară. Studentul să dea exemplul cel mai luminos, fie că luptă cu arma pentru a asigura dreptul nostru la viață, fie că luptă să se prepare pentru competiția vieții de după luptă. Munca leală și generoasă a elitelor noastre va da nației posibilitatea

să-și urmeze cursul ascendent spre o formă de înaltă și glorioasă civilizație umană.

Fără contribuția acestor elite, rezistența noastră ca unitate națională va fi periclitată.

Cea mai mare parte din mișcarea culturală românească a fost zămislită în jurul universităților.

Ele au fost și sunt centrele unde se făurește puterea noastră de afirmare ca popor și de rezistență la lupta noastră ca națiune. Cine nu a ajutat universitățile a greșit, cine a lovit, conștient sau inconștient în ele a greșit. Nedumerirea creată prin loviturile repetate date de unii acestei instituții ne-au dus pe marginea prăpastiei. Funcționarea neconformă, câțiva ani, a universităților înseamnă tot atâtea generații inutilizabile pentru țară.

Lupta în timp de pace, tot atât de esențială și determinantă ca cea de război, este dusă de armata celor care întrețin și introduc elementele progresului în sânul unei națiuni. De calitatea lor depind, în mod exclusiv, și posibilitățile spre mai bine.

Cultura și civilizația măresc atât de covârșitor potențialul unui popor, încât o lipsă de grijă în menținerea pe culmile cele din urmă ale civilizației duce la o scădere așa de mare în posibilitățile lui de rezistență că însăși existența sa poate fi periclitată.

Toată această luptă e dusă și de universitate.

Universitățile sunt și trebuie să rămână locuri sfinte de reculegere și făurire a viitorului, așa cum mănăstirile, în timpurile zbuciumate ale omenirii, au fost oaze unde s-au îmbinat gândurile și bogățiile sufletești care au servit de îndreptar pentru regăsirea echilibrului.

Ele trebuie să fie elementul de continuitate în viața unei țări, iar la noi, poate mai mult ca în altă parte.

Ajutate, respectate și venerate, ele vor constitui baza încheșărilor noastre viitoare, cum au fost și până acum.

*Reproducem din revista Magazin Istoric nr. 4(337), aprilie 1995, pag. 2, cu acordul redacției, un fragment dintr-un interviu al Acad. Horia Hulubei (1896-1972), fondatorul Institutului de Fizică Atomică (1956), rector al Universității din București (1941-1944), acordat revistei „Pământ românesc”, nr. 10, 1942 (n. red.)